

FREMTID

BÆREDYGTIGHED

PLANLÆGNING

MILJØ

NATUR- OG MILJØKONFERENCE 2019

VIDEN

NATUR

MÅL

JORD / ADVOKAT MADSKOBBERØ, CODEX ADVOKATER

1. PROPORTIONALITET - MINISTERSVAR

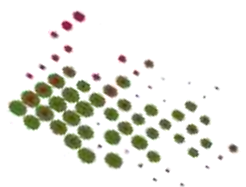
*"**Genopretningsprincippet** er i sin grundform i sig selv et ensartet kriterium for oprydning, som ikke behøver yderligere vejledning. Kriteriet betyder, at den, der har forurennet, skal fjerne forureningen. **Proportionalitetsprincippet** vil dog altid gælde og afhænger af den konkrete situation."*

1. PROPORTIONALITET – LOVBEMÆRKNING

”Det skal bemærkes, at oprydningssomfanget ved de oprydninger, som finder sted efter påbud til forurener i henhold til lovforslagets kapitel 5, er defineret ud fra, at den hidtidige tilstand på ejendommen, før forureningen indtraf skal genoprettes (genopretningsprincippet). Det vil sige, at al forurening skal fjernes, dog under hensyn til, at der er en vis proportionalitet mellem omkostninger og miljøforbedringen (proportionalitetsprincippet).

Der er således som udgangspunkt forskel i oprydningssomfang, afhængigt af, om oprydningen sker som et led i den offentlige indsats, jf. lovforslagets kapitel 3, eller om oprydningen sker efter påbud til forurener, jf. lovforslagets kapitel 5.”

1. PROPORTIONALITETSPRINCIP

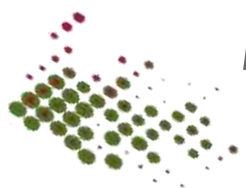
NMK-11-00176 af 12. juli 2017

Totaloprensning = ca. 1,5 mio. kr.

Delvis oprensning = 0,5 mio. kr. (restforurening 20 % = 120 kg fyringsolie)

Nævnet fandt ikke påbuddet om totaloprensning for uproportionalt:

"I sammenligning med andre projekter for tilsvarende oprensninger er det videre nævnets vurdering, at omkostninger til en totaloprensning ikke ligger i en størrelsesorden, der i den konkrete sag strider mod det almindelige proportionalitetsprincip."

1. PROPORTIONALITETSPRINCIP

NMK-11-00154 af 2. august 2017

Fuldstændig oprensning ville koste ca. kr. 10 mio.

"Miljø- og Fødevareklagenævnet kan tiltræde, at forureningen – som er beregnet til 33 tons olie, hvoraf 14 tons er fri fase olie – udgør en risiko for grundvandsressourcen og vil gøre det i mange år fremover, såfremt olieforureningen ikke fjernes. Nævnet bemærker særligt, at nedbrydning af den store mængde fri fase olie vil tage meget lang tid, da der er tale om en stor mængde olie på et begrænset areal, hvorfor ilt og næringsstoffer opbruges og nedbrydningen går i stå.

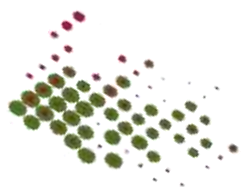
På den baggrund finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det ikke er uproportionalt at meddele påbud om en fuldstændig oprensning af olieforureningen i den foreliggende sag."

2. MBL § 69-PÅBUD – SKÆRPET CULPANORM

Højesteretsdommer Poul Sørensens kommentar i U.1992B.34:

”Der gælder efter teori og praksis et skærpende culpaansvar for forureningskader ...”

2. MBL § 69-PÅBUD – U.2001.1709H – EKSEMPEL PÅ SKÆRPET CULPANORM

”Det er ikke med sikkerhed konstateret, om forureningen er sket ved direkte udledning eller ved spild i forbindelse med håndtering af kemikalierne eller på anden måde. Dameta anvendte kulbrinter og TCE i produktionen, og selv om Børge Hindsgaul ikke havde speciel ekspertise vedrørende kemisk affald, burde han på baggrund af den almindelige viden dengang være klar over, at udledning eller spild ville medføre fare for udbredelse til grundvandet og dermed fare for de væsentlige vandindvindingsinteresser, som han var bekendt med fandtes i området ...

Højesteret finder på denne baggrund, at Børge Hindsgaul ikke har udvist tilstrækkelig omhu og truffet tilstrækkeligt effektive foranstaltninger for at undgå forurening ...”

2. MBL § 69-PÅBUD – U.2001.276H – BENZINSTATION

"Allerede fra begyndelsen af 1960'erne må det antages at have stået olie- og benzinselskaberne klart, at der af hensyn til faren for forurening måtte udvises omhu vedrørende såvel vedligeholdelse af tankanlæg som påfyldning af tankene, jf. herved baggrunden for Indenrigsministeriets nedsættelse i 1965 af det udvalg »vedrørende oplag af olie m.v.«, der afgav betænkning nr. 545/1969 om »Olietanke og beskyttelse af grundvandet«. At selskaberne ikke dengang måtte have haft fuldstændigt overblik over de skader, en forurening som den foreliggende kunne forvolde på længere sigt – og dermed over udgifterne til forureningsbekæmpelsen – kan på den nævnte baggrund ikke formindske selskabernes erstatningspligt.

... Efter udtalelserne i undersøgelsesrapporten om årsagerne til forureningen – overfyldning, utætheder og spild i øvrigt ved selskabets påfyldning af tankene – og efter det, der er anført ovenfor, tiltræder Højesteret, at Kuwait Petroleum må anses for at have handlet uforsvarligt igennem hele perioden 1962-1989, og at denne uforsvarlige adfærd må anses for at være årsag til hele forureningen. ..."

3. UAGTSOMHED

NMK-11-00191 af 25. juni 2018

Spørgsmålet var, om der forelå uagtsomhed (§ 41, stk. 3, nr. 2):

”Det følger af § 39 i olietankbekendtgørelsen, at ejeren og brugeren af et anlæg skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske forurening ... herunder må der ikke forefindes væsentlige synlige tæring af tank, rørsystem ...

Taksator fra Tryg Forsikring konstaterede på besigtigelsen den 30. januar 2012, at olierøret var slidt så tyndt i væggen, at det ikke var muligt for en VVS-installatør at trække det ud inden det gik i stykker. Taksator konstaterede desuden, at der var sprøjtet olie op på væggen over røret, hvorfor der ikke kunne have været tale om et dryp, men om udstrømning af olie fra røret.”

Nævnet var enig i, at § 39 ikke var iagttaget, og at der forelå uagtsomhed.

3. UAGTSOMHED – ÅRSAGSFORBINDELSE

NMK-11-00184 af 31. maj 2017

Blandt andet i MBL-situationer vil uagtsomhed kunne være et påbudskriterie. En typesituation er mangelfuld sløjfning af tanke:

*”Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af sagen, at den nedgravede olietank blev erstattet af en overjordisk tank i 1983, men at den nedgravede olietank først blev forskriftsmæssigt sløjfet i 2005 – altså 22 år efter at den blev taget ud af drift. Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at undladelse af at opfylde pligten til at **sløjfe** en olietank, der er taget varigt ud af brug, som hovedregel medfører, at ejeren har udvist **uforsvarlig** adfærd. Kommunen bør derfor som led i sin vurdering af påbudsmulighederne vurdere, om den manglende sløjfning af tanken har været medvirkende årsag til den konstaterede forurening ...”*

